

Informatiebrief Regio Deal Regio Zwolle – mei 2020

Aan de raadsleden van Regio Zwolle via de colleges van burgemeester en wethouders
Aan de statenleden van Regio Zwolle via colleges van Gedeputeerde Staten

Inleiding

Om te beginnen, staan we stil bij deze bijzondere crisisperiode. We beseffen dat deze Regio Deal tot stand komt in een ongebruikelijke tijd en dat de coronacrisis grote gevolgen heeft, ook voor verschillende betrokkenen bij de Regio Deal en u als politici. We willen u bij deze een hart onder de riem steken. We hopen u snel weer in de regio te kunnen ontmoeten.

Eind april hebben we u per informatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken in het proces over de Regio Deal Regio Zwolle. In deze editie blikken we terug op de voortgang die afgelopen maand is geboekt en informeren we u over het vervolgproces.

Op weg naar een definitieve Regio Deal

In het belang van alle inwoners en ondernemers in Regio Zwolle is de afgelopen weken hard doorgewerkt aan het opstellen van de Regio Deal Regio Zwolle. Een Regio Deal waarvoor het Rijk €22,5 miljoen beschikbaar stelt. Het biedt ons de kans om opgaven versneld op te pakken en daarmee de regio nog sterker te maken.

We hebben samen met het Rijk de ambitie de komende jaren de brede welvaart in Regio Zwolle te versterken. We streven samen naar een regio met een weerbare, wendbare en inclusieve arbeidsmarkt, met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor innovatieve, circulaire bedrijvigheid, waar stad en platteland in balans met elkaar verweven zijn en waar de delta zorgt voor een uitstekend leefklimaat.

We maken een brede welvaartsagenda, bestaande uit 18 projecten binnen vijf actielijnen, waarmee we heel direct en zichtbaar iets voor onze inwoners en bedrijven kunnen betekenen. Een agenda voor de duur van vier jaar, met het idee dat het na die vier jaar niet ophoudt. We willen ervoor zorgen dat er in die vier jaar een stevig, duurzaam en toekomstbestendig fundament staat, waarop we verder kunnen bouwen.

De totstandkoming van de Regio Deal gebeurt onder grote tijdsdruk, in een periode waarin elkaar fysiek ontmoeten door de coronabepalende maatregelen onmogelijk is. Desondanks weten alle bij de Regio Deal betrokken partijen elkaar goed te vinden en wordt snel geschakeld. Het proces verloopt voortvarend. De planning om de Regio Deal voor 1 juli 2020 te kunnen sluiten lijkt nog steeds haalbaar.

Voor het sluiten van de Regio Deal zijn drie zaken van belang:

- 1) Dealttekst (beleidsmatig sturingsinstrument).
- 2) Bestedingsplan (financieel vrijvallen van middelen).
- 3) Randvoorwaarden organisatorisch (onder andere: inregelen kassiersfunctie en ondertekening).

Dealttekst

Op vrijdag 24 april vond het zogeheten '50% gesprek' plaats tussen het Rijk en de regio. Tijdens dit gesprek is de 50% versie van de Dealttekst besproken en is afgesproken om de Regio Deal op hoofdlijnen te sluiten. Rijk en regio leggen afspraken over ambities, doelen, aanpak en resultaat in de Dealttekst vast op het niveau van de actielijnen, niet op projectniveau. Dit is van belang voor de regio om flexibiliteit te houden tijdens de uitvoering van de Regio Deal.

Na het constructieve '50% gesprek' is de Dealttekst in digitale Rijk-Regio overleggen tussen het ambtelijk kernteam Regio Deal en de dealmakers van het Rijk verder aangescherpt. Aanvullend op deze overleggen zijn één op één gesprekken gevoerd met de betrokken ministeries. In deze gesprekken is ingezoomd op de inhoud van de afzonderlijke vijf actielijnen. Alle zes ministeries hebben ambtelijk hun akkoord gegeven op de uitwerking van de actielijnen in de Dealttekst. De komende maand stellen Rijk en regio de finale Dealttekst bestuurlijk vast.

De planning ziet er nu als volgt uit:

- Vrijdag 29 mei: bespreking 95% Dealktekst in Stuurgroep Regio Deal
- Woensdag 10 juni: bespreking concept 100% Dealktekst in Rijk-Regio overleg
- Voor woensdag 1 juli: afronding definitieve Dealktekst
- Voor dinsdag 15 september: ondertekening Regio Deal
- Najaar: feestelijke markering start Regio Deal Regio Zwolle (op passend moment)

Bestedingsplan

Het Rijk werkt ondertussen aan een bestedingsplan. Het bestedingsplan is bedoeld om het geld dat bij het ministerie van Financiën staat over te hevelen naar het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Dit is een intern document van het Rijk, waar de regio haar input voor aanlevert. Het bestedingsplan moet voor maandag 1 juni bij het ministerie van Financiën zijn ingediend. Dit proces loopt op schema.

Randvoorwaarden

Kassiersfunctie

Bij de Regio Deals maakt het ministerie van LNV gebruik van het instrument specifieke uitkering (SPUK), waarbij Rijksmiddelen uit de Regio Envelop via het Provincie- of Gemeentefonds worden overgemaakt naar de betreffende medeoverheid. Regio Zwolle is een lichte bestuurlijke netwerkorganisatie zonder rechtspersoonlijkheid. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deal Regio Zwolle worden door middel van een specifieke uitkering beschikt aan de provincie Overijssel, die de kassiersfunctie uitvoert. De kassiersfunctie is een noodzakelijke hulpstructuur om de Regio Deal gelden op de juiste plek te krijgen en de rekening- en verantwoordingsstromen te bundelen. De provincie zorgt ervoor dat de Rijksmiddelen bij de projecten komen. Deze financiële transactie wordt door een subsidiebesluit genomen. De provincie beschikt op de aanvragen, toetst aan het staatssteunrecht en vraagt jaarlijks een voortgangsrapportage op. Provincie Overijssel zal in haar rol als kassier geen waarde of inhoud toevoegen. De kassiersfunctie is vooral een technische uitvoering.

Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst tussen de regionale partijen, waarmee onder meer de kassiersfunctie eenduidig en helder wordt geregeld.

Ondertekening Regio Deal

De Regio Deal Regio Zwolle wordt ondertekend door:

- Gedeputeerde Bert Boerman, namens de kassier provincie Overijssel
- Voorzitter Regio Zwolle Peter Snijders, namens de netwerksamenwerking Regio Zwolle
- De zes bij de Regio Deal Regio Zwolle betrokken ministeries

De handtekeningen moeten voor 15 september zijn gezet, liefst zoveel als mogelijk eerder. Dit is van belang voor het uitkeren van de specifieke uitkering.

In een aparte paragraaf in de Dealktekst komt de betrokkenheid van andere organisaties bij de totstandkoming en uitvoering van de Regio Deal Regio Zwolle tot uitdrukking. Meer dan zestig partijen van binnen en buiten de regio gaan samen aan de slag met projecten en pilots om deze regio sterker en welvarender te maken. Nu en in de toekomst.

Financiën

Begin mei 2020 is een adviescommissie ingesteld om de Stuurgroep Regio Deal te helpen bij het inpassen van het verdeelvraagstuk. Het Rijk heeft uit de Regio Envelop een maximale Rijksbijdrage van €22,5 miljoen toegezegd, €16 miljoen minder dan de aangevraagde €39,3 miljoen. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moesten worden over de verdeling van de middelen over de actielijnen. De Stuurgroep Regio Deal heeft afgesproken een generieke korting van 30% toe te passen op alle actielijnen en voor de resterende taakstelling van krap €5 miljoen een adviescommissie te consulteren. De adviescommissie brengt op basis van een set kwalitatieve criteria een advies uit over de verdeling van de Rijksmiddelen plus de regionale cofinanciering over de actielijnen, waarmee per actielijn een zogeheten investeringsplafond wordt gecreëerd.

De adviescommissie bestaat uit de volgende personen:

- Geert Jansen (Oud CdK Overijssel)
- Hans Corstjens (directeur Platform Bèta Techniek, programmatrekker human capital agenda)
- Betty de Boer (directeur Regio Groningen-Assen, oud Tweede Kamerlid)

De Stuurgroep Regio Deal bespreekt vrijdag 29 mei het advies van de adviescommissie.

Op advies van de adviescommissie is ruimte gemaakt voor een post onverdeeld om projecten tijdens de uitvoering te kunnen versterken en/of om in te kunnen spelen op nieuwe investeringskansen tijdens de uitvoering van de Regio Deal die bijdragen aan het versterken van de effecten die de Regio Deal beoogt te bereiken. De praktijk in andere regio's heeft geleerd dat de regio een zekere beperkte armslag nodig heeft om onvoorziene omstandigheden te dekken. De omvang van deze pot is beperkt (max €500.000).

Plus voor de regio – Meekoppelkansen!

De eenmalige bijdrage van €22,5 miljoen, aangevuld met cofinanciering vanuit de regio, is een prachtig begin, maar nog niet voldoende om de ambitie van Regio Zwolle te realiseren. De regionale agenda en ambities reiken verder dan de €22,5 miljoen (plus regionale cofinanciering) die met de Regio Deal kunnen worden gefinancierd. In een meekoppelscan brengt het kernteam Regio Deal meekoppelkansen in beeld. Meekoppelkansen zijn andere Rijks- en EU programma's, beleidsinitiatieven en regelingen die bijdragen aan de aanpak van de opgaven en op die manier de impact van de opgaven uit de Regio Deal en de 18 projecten vergroten tijdens de uitvoering. Onderdeel van de Regio Deal is dat het Rijk kan helpen om kansen te signaleren, netwerken te benutten en eventuele vervolgstappen te zetten. De komende periode gaan we in gesprek met de ministeries en met 'Brussel' om te kijken hoe we de kansen kunnen verzilveren.

Communicatie

Ook straks, tijdens de uitvoering van de Deal, blijven we u met regelmaat informeren over de voortgang van de Regio Deal en laten we zien wat deze oplevert voor inwoners, bedrijven en organisaties in onze regio. In nieuwsbrieven zetten we de projecten in de Regio Deal in de schijnwerpers. Daarnaast organiseren we werkbezoeken aan projecten uit de Regio Deal waarvoor raad- en statenleden en andere bij de Regio Deal betrokken partners zich kunnen inschrijven. Ook stellen we de voortgangsrapportages en de eindevaluatie van de Regio Deal aan u ter beschikking.

Uitvoering Regio Deal Regio Zwolle

Als de handtekeningen voor 15 september zijn gezet, kan Regio Zwolle na de zomer een eerste Rijksbijdrage ontvangen en kunnen we starten met de uitvoering van het programma. Voor de uitvoering van de Regio Deal is tot en met 2023 de tijd.

De adviescommissie, die nu gevraagd is om een advies uit te brengen op het niveau van de actielijnen, wordt ook geconsulteerd over de vraag hoe de middelen binnen de vier actielijnen (actielijn 5 doet geen beroep op middelen) worden verdeeld over de projecten. De Stuurgroep Regio Deal beoordeelt projectaanvragen en de toekenning van middelen aan de individuele projecten voor akkoord. Daarbij is het advies van de adviescommissie zwaarwegend. De kassier voert vervolgens uit op basis van het besluit van de Stuurgroep Regio Deal, de provinciale subsidiesystematiek en de subsidieverordening.

Tijdens de uitvoering van de Regio Deal voeren Rijk en Regio Zwolle tenminste eenmaal per jaar overleg over de voortgang van de Deal. De regio voert de regio op de uitvoering van de projecten via de Stuurgroep Regio Deal, waarin de regionale triple helix partners zijn vertegenwoordigd. De Stuurgroep Regio Deal wordt tijdens de uitvoeringsfase ondersteund door een programmabureau. Elk project krijgt daarnaast een projectleider, een ambtelijk werkteam en een bestuurlijke eigenaar.

De Stuurgroep Regio Deal volgt de voortgang met voortgangsrapportages. Intentie is om voortgangsrapportages te gebruiken die voortbouwen op het al bestaande monitorsysteem in Regio Zwolle (Regio Zwolle monitor) en die verder worden uitgewerkt samen met het Planbureau voor de Leefomgeving en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De regio sluit verder aan bij het landelijke monitorings- en governanceprogramma van de ministeries van LNV en Binnenlandse Zaken: Regio Deal Lab Governance. Dit is een experimenteer-, leer- en

innoveeromgeving waarin Rijk, regio's en derde partijen samen kennis vergaren over wat werkt (en wat niet) op het gebied van de governance van Regio Deals. Het werken in Regio Deals is voor alle deelnemende partijen (regio en Rijk) een nieuwe werkwijze. Door ervaringen in beeld te brengen en met elkaar te bespreken kunnen partijen leren, deze inzichten toepassen in de eigen praktijk en andere regio's inspireren. Het uiteindelijke doel is een (regionale) governance te organiseren die werkt in het licht van maatschappelijke uitdagingen die centraal staan in de Deal en bijdragen aan brede welvaart.

Vervolg

Zodra de Regio Deal Regio Zwolle door alle zes betrokken ministeries, de provincie Overijssel en de regionale partijen is ondertekend, zullen we u de ondertekende Regio Deal toezenden. We zoeken naar een geschikt moment om op een feestelijke wijze stil te staan bij het sluiten van de Regio Deal. Ons streven is om dit na de zomer te doen in het bijzijn van één van de bewindspersonen. Meer informatie volgt in een later stadium.

Tot slot

Door het sluiten van de Regio Deal kunnen we meer doen voor onze inwoners en de in Regio Zwolle gevestigde bedrijven en organisaties. Denk aan investeringen in het ondernemersklimaat, een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een gezondere leefomgeving.

Het proces tot nu toe heeft in de hele regio, bij alle partijen, al veel krachten losgemaakt, energie opgeleverd en beweging in gang gezet en zorgt dat er mooie resultaten worden geboekt. Niet alleen voor de opgaven van nu, maar ook op opgaven die zich in de toekomst zullen voordoen.

Nogmaals, het is een bijzondere tijd voor ons allemaal. We hopen u snel weer in de regio te kunnen ontmoeten.

Voorzitter Regiegroep Regio Zwolle, Peter Snijders